

PARTER OCH DOMSLUT

Linda Linder

Parter

Tiltalad

LINDA Maria Elisabeth Linder, 19750516-1609
Lilla Arbetarebostaden, Holbonäs 2, 641 99 Sköldinge

Offentlig försvarare
Advokat Karina Johansson
Advokatbyrån Karina Johansson
Näsets Gård, 641 96 Katrineholm

Åklagare

Kammaråklagare Fredrik Beijar
Åklagarmyndigheten
Åklagarkammaren i Nyköping
Box 124, 611 23 Nyköping

Målsägande

Sekretess A

Målsägandebiträde
Advokat Sofia Falk
Advokaterna Nilsson & Partners AB
Storgatan 23, 641 45 Katrineholm

Domslut

Åtal som Linda Linder frikänns från

Våldtäkt, 2024-02-23 – 2024-02-24, 6 kap 1 § 1 st 1 men och 4 men 2 p
brottsbalken

Skadestånd

Sekretess A:s begäran om skadestånd avslås.

Sekretess

Sekretessbestämmelsen i 35 kap 12 § offentlighets- och sekretesslagen
(2009:400) ska fortsätta att vara tillämplig på uppgifter som har lagts fram vid
förhandling inom stängda dörrar och som kan röja Sekretess A:s identitet. Det

Detta är en avskrift av en elektronisk originalhandling.

Postadress
Box 333
611 27 Nyköping

Besöksadress
Folkungavägen 4
Nyköping

Expeditionstid
måndag–fredag
08:00–16:00

Telefon
0155-12 04 00

E-post
nykopings.tingsratt@dom.se
Webb
www.nykopingstingsratt.domstol.se

innefattar uppgifter i ljud- och bildupptagningar samt identitets- och adressuppgifterna i partsbilagan/sekretessbilagan till denna dom.

Ersättning och återbetalning

Karina Johansson ska få ersättning av staten med 30 583 kr. Beloppet fördelas enligt följande:

- 19 825 kr arbete
- 3 988 kr tidspillan
- 653 kr utlägg
- 6 117 kr mervärdesskatt

Sofia Falk ska få ersättning av staten med 14 586 kr. Beloppet fördelas enligt följande:

- 9 642 kr arbete
- 1 450 kr tidspillan
- 577 kr utlägg
- 2 917 kr mervärdesskatt

Staten ska stå för kostnaderna.

YRKANDEN

Åtalspunkt 1

Åklagaren har begärt att Linda Linder ska dömas för våldtäkt enligt 6 kap 1 § 1 st 1 men och 4 men 2 p brottsbalken.

Åklagaren har angett följande gärningsbeskrivning.

1.1 VÅLDTÄKT (5000-K234184-24)

Linda Linder har genomfört ett oralt och ett vaginalt samlag med sekretess A som inte deltog frivilligt. Linda Linder utnyttjade otillbörligt att sekretess A på grund av berusning och trötthet befann sig i en särskilt utsatt situation. Det hände någon gång mellan den 23 februari 2024 och den 24 februari 2024 på Norra Järnvägsgatan, Flens kommun.

Linda Linder begick gärningen med uppsåt.

Skadestånd

Sekretess A har begärt att Linda Linder ska betala skadestånd med 230 000 kr. Beloppet avser ersättning för kränkning med 215 000 kr och ersättning för sveda och värk med 15 000 kr. Ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635) har begärts på beloppet från den 24 februari 2024.

Tingsrättens prövning

BEGÄRAN OCH INSTÄLLNING

Åklagaren har begärt att Linda Linder ska dömas för våldtäkt enligt vad som framgår av föregående sidor.

Målsäganden Sekretess A har begärt skadestånd av Linda Linder enligt vad som framgår av föregående sidor.

Linda Linder har gått med på att hon genomfört ett oralt och ett vaginalt samlag med målsäganden, men motsatt sig att hon ska dömas för brott eftersom målsäganden deltog frivilligt samt att målsäganden inte befann sig i en särskilt utsatt situation. I varje fall har hon saknat uppsåt att begå gärningen.

Hon har motsatt sig att betala skadestånd. Hon har godtagit att betala begärt belopp i ersättning för sveda och värk om hon döms. Hon har accepterat sättet att beräkna ränta.

UTREDNINGEN

Åklagaren har som skriftlig bevisning presenterat sms. En film har spelats upp. Som muntlig bevisning har åklagaren hänvisat till förhör med målsäganden samt vittnesförhör med Mårten Sundkvist, Nadina Agic och Nathalie Viberg.

DOMSKÄL

Ska Linda Linder dömas för våldtäkt?

Allmänna utgångspunkter

I brottmål är det åklagaren som har bevisbördan. Högsta domstolen har i flera rättsfall (se t.ex. NJA 1980 s. 725, NJA 1996 s. 176 och NJA 2017 s. 316) uttalat att det för en fällande dom krävs att det är ställt utom rimligt tvivel att den tilltalade har gjort sig skyldig till den gärning som ligger till grund för åtalet. Den fråga som tingsrätten ska ta ställning till är därför om det mot Linda Linders förnekande är ställt utom rimligt tvivel att hon har agerat på sätt som åklagaren gjort gällande.

I vissa brottmål saknas ofta direkta vittnesiakttagelser och teknisk bevisning till stöd för åtalet. En stor del av tingsrättens uppgifter gällande bevisvärderingen i dessa mål är därför att bedöma trovärdigheten av målsägandens utsaga och den övriga muntliga bevisning som lagts fram. En alltigenom trovärdig utsaga från målsäganden kan, i förening med vad som i övrigt framkommit i målet, exempelvis beträffande målsägandens beteende efter händelsen, vara tillräckligt för en fällande dom. Det är dock inte tillräckligt för en fällande dom att målsägandens berättelse uppfattas som mer trovärdig än den tilltalades, utan det krävs att målsägandens utsaga får stöd av den övriga bevisningen. Eftersom det är åklagaren som har bevisbördan blir det också åklagarens uppgift att bevisa att deltagandet inte varit frivilligt i mål som rör påståenden om våldtäkt. Först när det konstaterats att deltagandet inte är frivilligt aktualiseras frågan om vad gärningsmannen insett i frågan om deltagandet var frivilligt (se t.ex. NJA 2019 s 668). För att fälla till ansvar för uppsåtlig våldtäkt krävs att det är styrkt att gärningsmannen haft uppsåt till det faktum att målsäganden inte kunde delta frivilligt. Med dessa utgångspunkter övergår tingsrätten till att pröva vad som är utrett om den aktuella händelsen.

Vad har hänt?

Av utredningen har inledningsvis följande framkommit. Den aktuella kvällen hade målsäganden först varit och bowlat. Han gick sedan till en restaurang. På restaurangen träffade han Linda Linder. Målsäganden, Linda Linder och vittnet Mårten Sundkvist kom hem till målsäganden senare på kvällen/natten. Mårten Sundkvist lämnade nästan direkt. Linda Linder stannade kvar tillsammans med målsäganden. Åklagaren har påstått att Linda Linder genomfört ett oralt och ett vaginalt samlag med målsäganden som inte deltog frivilligt. Vidare att Linda Linder otillbörligt utnyttjade att målsäganden på grund av berusning och trötthet befann sig i en särskilt utsatt situation.

De hörda personerna har berättat i huvudsak följande.

Sekretess A: Han var och bowlade och gick sen till en restaurang. Det blev en del alkohol. Linda Linder kom fram och bjöd på en grogg. Han var väldigt full och vet att Linda Linder försökte prata med honom, men efter en stund ville han inte prata med henne. Han har sett bilder i efterhand att han satt och sov. Det blev sen helt svart till morgonen. Han vaknade naken. Han såg en e-cigarett och började tänka om någon varit där. Han tänkte att han måste skriva till Linda Linder för att kolla vad som hänt. När han fick veta att de hade haft sex bestämde han sig för att ringa polisen. Det tog några timmar för honom att bestämma sig om han ville gå den långa vägen. Han kände till Linda Linder men inte på det sättet att de hade umgåtts. Det sista han mindes var att han fick en grogg och att Linda Linder satt bredvid och pratade med honom. Det var jobbigt efteråt.

Linda Linder: Det stämmer att hon bjöd målsäganden på en grogg. De hade tidigare skojat med varandra och kallat varandra fula. Målsäganden sa att det

inte stämde och att han tyckte att hon var snygg. Målsäganden pratade om kokain. Hon sa att hon inte höll på med det och att hon tog ritalin men att det är medicin. När de kom hem satte målsäganden en öl i hennes hand. Han sa att hon var gäst och skulle kolla runt. Han gick på toaletten. Hon gick runt och tittade. Det var ett program om elefanter på tv:n i målsägandens rum.

Målsäganden kom och satte sig bredvid henne. Han tog av sig kalsongerna eller om det var att han tog fram könsorganet och tryckte ned hennes huvud. Målsäganden hade stånd när han kom ut från badrummet. Hon utförde oralsex. Målsäganden hasade sen upp och drog henne över sig. Hon tog av sig sina byxor som var tajta. De skrattade åt det. Hon satt grensle över målsäganden och de hade sex. Under sexet tog målsäganden av sig tröjan. Sexet gjorde ont. Sen under sexet hörde hon en snarkning. Hon frågade om han var trött och sa att han skulle sova. Han sa nej, men då sa hon att de skulle sluta och de gjorde det. Allt var i samförstånd. Målsäganden lät först som vanligt när de hade sex.

Det stämmer att målsäganden var full. Målsäganden gick helt för egen maskin och låste upp på egen hand. Hon hade ingen tanke på något sexuellt från början, men hon började vilja när målsäganden visade att han ville ha sex. När de började ha sex var målsäganden pigg. Det var han som tryckte ner hennes huvud så att hon skulle utföra oralsex. Helgen innan så pussade målsäganden henne på dansgolvet. De hade en jargong om att kalla varandra fula. Men den kvällen sa målsäganden att han faktiskt tyckte hon var skitsnygg. Från början var det målsäganden som ville följa med henne hem.

Nadina Agic: Hon var på samma restaurang som Linda Linder och målsäganden. En person, som hon senare fick veta var Linda Linder, ropade på målsäganden som tittade åt ett annat håll. Detta upprepades flera gånger och blev ett störningsmoment. Linda Linder ville ha målsägandens uppmärksamhet men behövde då skrika. Hon fick ögonkontakt med målsäganden som såg helt chockad ut, som ett frågetecken. Linda Linder skrek och ryckte i målsägandens

arm. Det kändes som ett gränslöst beteende, som att Linda Linder vägrade låta sig ignoreras. Senare under kvällen såg hon hur Linda Linder ställde drinkar och shots framför målsäganden. Hon såg att målsäganden låg helt däckad. Restaurangpersonalen kom och försökte väcka målsäganden men det gick inte. Då kom Märten Sundkvist och en till person och lyfte upp målsäganden som inte kunde gå. Hon sa att om Linda Linder rör målsäganden så är det våldtäkt. I det tillstånd målsäganden befann sig kunde han inte ge samtycke. Ungefär femton minuter efter det att målsäganden och Linda Linder lämnat så kom Linda Linder tillbaka. Efteråt har hon fått höra att Linda Linder blev konfronterad om vad som hade hänt och att Linda Linder då sa att man väl inte kan våldta en kille.

Märten Sundkvist: Han var med målsäganden i bowlinghallen och drack någon öl. Han, målsäganden och en till person gick sen till en restaurang. Linda Linder kom också dit och satte sig hos dem. De drack lite öl och Linda Linder frågade om hon fick bjuda. De satt och pratade. Målsäganden och Linda Linder munhöggs och kallade varandra för fula. Han tänkte att de inte gillade varandra. Målsäganden frågade Linda Linder, för att flytta uppmärksamheten från målsäganden, hur han såg ut. Målsäganden somnade och personal kom fram och sa att de skulle gå. Han följde med. Målsäganden var rejält full och han fick stötta målsäganden. Linda Linder följde också med. Målsäganden öppnade själv dörren, med egen nyckel men det var inte smidigt, och gick in. Han vet inte om han sa att han, eller de, skulle gå. Linda Linder sa att hon skulle stanna en stund. Målsäganden var inte full så att målsäganden ramlade ihop på golvet, men gick rakt in vinglandes. Linda Linder kom tillbaka efter en stund. Dagen efter fick han sms från den andra person som var med under kvällen. Personen ville att han skulle komma hem till denne för att målsäganden ville veta vad som hade hänt. Målsäganden var nere och ifrågasättande om vad målsäganden varit med om. Målsäganden sa att denne trodde sig blivit utsatt för ett sexuellt övergrepp på grund av att målsäganden

vaknat utan underkläder. Han tänkte kring hur målsäganden ens kunnat ha sex eftersom målsäganden var så full.

Nathalie Viberg: Hon var på restaurangen och såg målsäganden och Linda Linder. Linda Linder tjtade på målsäganden. Till slut sa målsäganden ifrån och att Linda Linder fick ragga på någon annan. Målsäganden gick hem med Linda Linder. Linda Linder kom senare tillbaka och berättade på fråga att målsäganden och Linda Linder legat. De sa att Linda Linder våldtagit målsäganden. Linda Linder sa nej. De frågade om målsäganden stönade och Linda Linder sa nej, men att han lät.

Tingsrättens bedömning

Av 6 kap. 1 § brottsbalken framgår bl.a. att den som, med en person som inte deltar frivilligt, genomför ett samlag eller annan sexuell handling som med hänsyn till kränkningens allvar är jämförlig med samlag, döms för våldtäkt. Av kommentaren till bestämmelsen (se Bäcklund m.fl. Brottsbalken [1 juli 2024, version 25, JUNO], kommentaren till 6 kap. 1 §) framgår bl.a. att med att en person inte deltar frivilligt i ett samlag avses att någon har inte av fri vilja bestämt sig för att delta (någon har inte sagt ja) respektive någon har av fri vilja bestämt sig för att inte delta (någon har sagt nej).

I kommentaren till bestämmelsen framgår vidare bl.a. att utgångspunkten är att den som deltar frivilligt i en sexuell handling ger uttryck för sitt val att delta på något sätt och att avsaknaden av sådana uttryck normalt får förstås som att deltagandet inte är frivilligt. Den som utför en sexuell handling mot någon annan person har ett ansvar för att förvissa sig om att den andra personen vill delta. Förhåller sig denna passiv eller ger dubbeltydiga signaler, får motparten ta reda på om den andra vill delta (prop. 2017/18:177 s. 34). Detta krav gäller

inte bara vid det inledande skeendet utan kvarstår under hela tiden som det sexuella umgänget består.

En person kan aldrig anses delta frivilligt om gärningsmannen otillbörligt utnyttjar att personen på grund av sömn eller berusning befinner sig i en särskilt utsatt situation. I kommentaren till bestämmelsen sägs att karakteristiskt för en särskilt utsatt situation är att offret saknar eller i vart fall har klart begränsade möjligheter att freda sin sexuella integritet. Det krävs således inte att offret helt saknar förmåga att värja sig eller kontrollera sitt handlande. En kraftigt berusad person, som på grund av sin påverkansgrad haft klart begränsade möjligheter att värja sig mot ett övergrepp, kan ha befunnit sig i en särskilt utsatt situation, även om han eller hon inte helt saknat förmåga att uppfatta det sexuella övergreppet (prop. 2012/13:111 s. 112). När det gäller kravet på att utnyttjandet ska vara otillbörligt sägs att straffbestämmelsen ska skydda den som befinner sig i en särskilt utsatt situation och till följd av denna inte kan värna sin sexuella integritet.

Slutligen sägs i kommentaren bl.a. att ansvar för våldtäkt förutsätter att samtliga rekvisit är täckta av gärningsmannens uppsåt. Uppsåtet ska först och främst täcka det faktum att gärningsmannen med en person som inte deltagit frivilligt genomfört en viss sexuell handling, alternativt förmått en person som inte deltagit frivilligt att företa eller tåla en sådan handling. Vilken invändning som helst kan inte godtas från gärningsmannens sida av innebörd att han inte förstått att motparten inte deltog frivilligt. För att ett s.k. putativt samtycke eller inbillat samtycke ska utesluta uppsåt fordras att villfarelsen gäller någon faktisk omständighet, inte den rättsliga bedömningen. Invänder gärningsmannen att han eller hon missuppfattat motpartens kroppsspråk och tolkat detta positivt som en lust att delta, då rör missuppfattningen en faktisk omständighet som har relevans för uppsåtsbedömningen. Uppsåtet ska även täcka omständigheten att någon befann sig i en särskilt utsatt situation.

Tingsrätten kan inledningsvis konstatera att när det gäller åklagarens påstående kring vilka sexuella handlingar som genomförts mellan Linda Linder och målsäganden så bygger åtalet i allt väsentligt på Linda Linders berättelse. Linda Linder har berättat att hon och målsäganden genomförde ett oralt och ett vaginalt samlag. De uppgifterna får också stöd av bl.a. den åberopade sms-konversationen varför det får anses utrett att påstådda sexuella handlingar också genomförts.

Som tingsrätten redogjort för ovan kan ett deltagande i en sexuell handling aldrig anses frivilligt om gärningsmannen otillbörligt utnyttjat att en person befunnit sig i en särskilt utsatt situation. Enligt tingsrättens mening har målsäganden vid huvudförhandlingen gett ett trovärdigt intryck. Han har varit noga med att berätta vad det är han minns, hur hans tillstånd var vid det aktuella tillfället och han har varit tydlig med att han inte minns själva den aktuella händelsen. Målsägandens uppgifter talar för slutsatsen att han varit så berusad att han befunnit sig i en särskilt utsatt situation. Det som framkommit i övrigt i utredningen medför att tingsrätten sammantaget anser att målsäganden befunnit sig i ett sådant tillstånd av berusning att han haft klart begränsade möjligheter att freda sin sexuella integritet. Det är därigenom bevisat att han befunnit sig i en särskilt utsatt situation och att han alltså inte kan anses ha deltagit frivilligt.

För att Linda Linder ska dömas för den åtalade gärningen krävs – som också redogjorts för ovan – att hon haft uppsåt till att deltagandet inte varit frivilligt. I det avseendet krävs inte att hon själv klassificerat målsägandens situation som särskilt utsatt utan tillräckligt är att hon har uppsåt till de faktiska omständigheterna (se Asp, brottsbalken, 6 kap. 1 §, Lexino 2025-01-01 [JUNO]). När det gäller frågan om uppsåt sägs även (se prop. 2017/18:177 s. 83) att olika typer av uttryck får central betydelse för bedömningen av

gärningsmannens uppsåt. Frågor om hur samtycket kom till uttryck, dvs. vad hos målsäganden som gjorde att gärningsmannen uppfattade att det fanns ett samtycke, blir då av avgörande betydelse. Om gärningsmannen inser risken för att en person inte längre deltar frivilligt samt är likgiltig inför det förhållandet kan likgiltighetsuppsåt föreligga, t.ex. om en person ändrar sitt beteende från att aktivt ha deltagit till att bli helt passiv. I kommentaren till bestämmelsen om våldtäkt (se Lexino ovan) sägs i det sammanhanget att det förstås är riktigt att de objektiva omständigheterna ofta är mycket viktiga när det gäller att dra slutsatser beträffande uppsåtsfrågan. Det finns emellertid anledning att betona att uppsåt enligt gällande rätt är fråga om vad man faktiskt insett, trott, uppfattat etc. – inte vad man borde ha insett etc. Om en invändning om uppsåtsbrist inte kan lämnas utan avseende spelar det alltså ingen roll om en persons uppfattning inte är tillräckligt väl underbyggd eller om denne borde ha förstått bättre.

När det i nu aktuellt fall gäller frågan om hur samtycket kom till uttryck, dvs. vad hos målsäganden som gjorde att Linda Linder uppfattade att det fanns ett samtycke, så utgörs bevisningen främst – precis som när det gäller vilka sexuella handlingar som genomfördes – av Linda Linders berättelse. Linda Linder har i det sammanhanget lämnat en berättelse av innebörd att det var målsäganden som tog initiativet till de sexuella handlingarna, att hon i och för sig märkte att han var full, men att de pratade med varandra och skrattade och att han verkade pigg. Hennes berättelse kring hur de sexuella handlingarna genomfördes – att det var målsäganden som tog initiativet till både det orala och vaginala samlaget – framstår inte som osannolik och får dessutom stöd av den presenterade sms-konversationen. I den sägs bl.a. att det var målsäganden som tog tag i Linda Linders hår och på frågan om hur hon kunde vilja vara med någon som var medvetlös så svarade hon att så var det inte riktigt. Sms-konversationen ger alltså stöd åt att händelseförloppet gått till på det sätt som Linda Linder berättat och tingsrätten anser att hennes uppgifter i den delen inte

är motbevisade av åklagaren. Allt detta talar enligt tingsrättens mening sammantaget för att Linda Linder måste varit av uppfattningen att det fanns en tydlig frivillighet från målsägandens sida att delta i de sexuella handlingarna. Även fast Linda Linder uppfattat att målsäganden var berusad så anser tingsrätten mot bakgrund av vad som framkommit att hon inte insett, trott, eller uppfattat att målsäganden inte kunde ge uttryck för en vilja att delta frivilligt. Hon har alltså inte haft uppsåt till det faktum att målsäganden var så berusad att han inte kunde delta i samlaget frivilligt och till att otillbörligen ha utnyttjat att han befann sig i en särskilt utsatt situation. Det hon berättat om att hon avbröt det vaginala samlaget när målsäganden ändrade sitt beteende från att aktivt ha deltagit till att bli passiv talar också för att hon inte varit likgiltig till om målsäganden deltog frivilligt eller till att otillbörligen ha utnyttjat att målsäganden på grund av berusning och trötthet befann sig i en särskilt utsatt situation.

Sammanfattningsvis gör tingsrätten därför bedömningen att den bevisning åklagaren lagt fram inte är tillräckligt robust för att det ska vara ställt bortom rimligt tvivel att Linda Linder hade uppsåt till gärningen. Åtalet ska i stället ogillas och Linda Linder frikännas.

Eftersom åtalet ogillas ska även målsägandens begäran om skadestånd avslås.

Försvarens och målsägandebiträdets ersättningsanspråk är rimliga och ska godtas. Kostnaderna ska stanna på staten.

Sekretess ska fortsätta att gälla i enlighet med domslutet.

RÄTTEN

Chefsrådmannen Carl Wetter samt nämndemännen Ulrika Egerlid Schotte, Jan Ekström och Sandra Gustafsson

Rätten är enig.

Digitalt signerad av chefsrådmannen Carl Wetter

ÖVERKLAGANDEINFORMATION

Hur man överklagar

Överklagandet ska ha kommit in till Nyköpings tingsrätt senast **den 9 april 2025**. Överklagandet ska vara skriftligt. Nyköpings tingsrätt skickar det vidare till Svea hovrätt.

Överklaga efter att motparten överklagat

Om ena parten har överklagat i rätt tid så har den andra parten också rätt att överklaga, även om tiden har gått ut. Det kallas att anslutningsöverklaga.

En part kan anslutningsöverklaga inom en extra vecka från det att överklagandetiden har gått ut. Ett anslutningsöverklagande måste alltså komma in inom 4 veckor från domens datum.

Ett anslutningsöverklagande upphör att gälla om det första överklagandet dras tillbaka eller av något annat skäl inte går vidare.

Så här gör du

1. Skriv Nyköpings tingsrätt och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att domen ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att hovrätten ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet. Vill du ha nya förhör med någon som redan förhörts eller ny syn (till exempel besök på en plats), ska du berätta det och förklara varför. Tala också om ifall du vill att målsäganden ska komma personligen till en huvudförhandling.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer. Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer. Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skriv under överklagandet själv eller låt ditt ombud göra det.
6. Skicka eller lämna in överklagandet till Nyköpings tingsrätt. Tänk på att

skicka det i god tid med hänsyn till postgången.

Vad händer sedan?

Nyköpings tingsrätt kontrollerar att överklagandet har kommit in i rätt tid. Om det har kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att domen gäller.

Om överklagandet har kommit in i tid skickar domstolen överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Svea hovrätt.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även Svea hovrätt skicka brev på det sättet.

Prövningstillstånd i hovrätten

När överklagandet kommer in till Svea hovrätt tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning. Om du *inte* får prövningstillstånd gäller den överklagade domen. Därför är det viktigt att ta med allt du vill föra fram i överklagandet.

När krävs det prövningstillstånd?

Brottmålsdelen

I brottmålsdelen behövs prövningstillstånd i två olika fall:

- Den åtalade har dömts enbart till böter.
- Den åtalade har frikänts från ett brott som inte har mer än 6 månaders fängelse i straffskalan.

Skadeståndsdelen

Det krävs prövningstillstånd för att hovrätten ska pröva en begäran om skadestånd. Undantag kan gälla när en dom överklagas i brottmålsdelen och det är kopplat till en begäran om skadestånd till brottet. Då krävs inte prövningstillstånd om

- det inte krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen eller om
- hovrätten meddelar prövningstillstånd i brottmålsdelen.

Beslut i övriga frågor

I de mål där det krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen (se ovan), krävs det också prövningstillstånd för sådana beslut som bara får överklagas i samband med att domen överklagas. Beslut som kan överklagas särskilt kräver inte prövningstillstånd.

När får man prövningstillstånd?

Hovrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall:

1. Hovrätten bedömer att det finns anledning att tvivla på att tingsrätten har dömt rätt.
2. Hovrätten anser att det inte går att bedöma om tingsrätten har dömt rätt utan att ta upp målet.
3. Hovrätten behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
4. Hovrätten bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Vill du veta mer?

Mer information finns på www.domstol.se. Ta kontakt med Nyköpings tingsrätt eller Svea hovrätt om du har frågor.